

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αρ. Φακ.: 7.11.12.5.1
Αρ. Τηλ. : 22800727
Αρ. Φαξ.: 22800919
E-mail : dde@moec.gov.cy

14 Σεπτεμβρίου 2017

Διευθυντές / Διευθύντριες
Δημοτικών Σχολείων

Θέμα: Ενημέρωση και οδηγίες για το μάθημα των Αγγλικών για τη σχολική χρονιά 2017-2018

Η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης και η Ομάδα Αγγλικών Δημοτικής εκφράζουν τις ευχαριστίες τους στους Διευθυντές/ντριες και τους εκπαιδευτικούς που αγάλισαν τη μεγάλη προσπάθεια που γίνεται τα τελευταία χρόνια για αναβάθμιση του μαθήματος των Αγγλικών μέσα από την εφαρμογή του Αναθεωρημένου Αναλυτικού Προγράμματος και τη σύγχρονη μεθοδολογία που υιοθετεί όσον αφορά τη διδασκαλία του μαθήματος. Είμαστε βέβαιοι ότι και φέτος Διευθυντές/ντριες και εκπαιδευτικοί θα σταθούν αρωγοί στην προσπάθεια που συνεχίζεται για προσφορά υψηλής ποιότητας εκμάθησης της ξένης γλώσσας στη Δημοτική Εκπαίδευση.

Η παρούσα εγκύκλιος περιέχει σημαντικές πληροφορίες για την καλύτερη δυνατή εφαρμογή του μαθήματος των Αγγλικών με στόχο τη μεγιστοποίηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Παρακαλούμε, όπως κοινοποιηθεί σε όλους τους εκπαιδευτικούς που έχουν αναλάβει το μάθημα.

A. Οργάνωση του μαθήματος στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Είναι σημαντικό, και επιβάλλεται, το μάθημα των Αγγλικών να γίνεται **σε 2 ξεχωριστά σαραντάλεπτα** (και όχι ογδοντάλεπτο) και οι 2 περίοδοι να κατανέμονται σε δυο διαφορετικές ημέρες και κατά προτίμηση όχι συνεχόμενες, έτσι ώστε τα παιδιά να έχουν συστηματική επαφή με την ξένη γλώσσα κατά τη διάρκεια της βδομάδας.

Όπου υπάρχουν εκπαιδευτικοί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, εξειδικευμένα προσόντα, σχετική επιμόρφωση και ιδιαίτερη εμπειρία στη διδασκαλία του μαθήματος, είναι καλό να αξιοποιούνται. Είναι, επίσης, πολύ σημαντικό όπως **τη διδασκαλία του μαθήματος αναλαμβάνει ένας εκπαιδευτικός και να μην μοιράζονται τη διδασκαλία του μαθήματος σε ένα τμήμα δύο εκπαιδευτικοί.**

B. Εκπαιδευτικό Υλικό

Κατά τη φετινή σχολική χρονιά έχει ενισχυθεί το εκπαιδευτικό υλικό που θα έχουν στη διάθεση τους οι εκπαιδευτικοί και γίνεται πλήρης εφαρμογή των Δεικτών Επιτυχίας και των Δεικτών επάρκειας για το μάθημα των Αγγλικών.

(http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/programmata_spoudon.html).

1.Νέο εκπαιδευτικό υλικό που αποστέλλεται φέτος στα σχολεία

Audio CD για την Στ' τάξη

Το Audio CD θα πρέπει να καταγραφεί στη βιβλιοθήκη δασκάλου και να δημιουργηθεί αντίγραφο στους υπολογιστές του σχολείου.

Βιβλίο δραστηριοτήτων/Διδακτικό εγχειρίδιο για την Α' τάξη: Stepping Ahead 1

Το εγχειρίδιο αυτό είναι συνέχεια του «Friends Starter Book A», δηλαδή θα χρησιμοποιηθεί από τους μαθητές της Α' τάξης όταν ολοκληρώσουν τις εργασίες του Starter Book.

Το βιβλίο μαθητή συνοδεύεται από τον οδηγό του εκπαιδευτικού και συμπληρωματικό υλικό για τον εκπαιδευτικό, τα οποία βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα <http://www.schools.ac.cy/klimakio/Themata/anglika/index.html> .

Το 'Stepping Ahead 1' είναι υλικό το οποίο δημιουργήθηκε με την αλλαγή του Ωρολογίου Προγράμματος και την αύξηση των περιόδων διδασκαλίας Αγγλικών στη Α' τάξη και έχει ήδη εφαρμοστεί πιλοτικά στα σχολεία. Το εγχειρίδιο και το υλικό βοηθούν εκπαιδευτικούς και μαθητές να επιτύχουν τους αναθεωρημένους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας. Συγκεκριμένα, γίνεται διδασκαλία νέου λεξιλογίου, ενώ δίνονται περισσότερες ευκαιρίες για εμπέδωση λεξιλογίου που διδάχθηκε μέσω του Starter Book A. Επίσης, γίνεται εμπέδωση απλών, βασικών γλωσσικών δομών, εμπλουτίζονται τα ακούσματα των παιδιών και ενισχύονται οι στρατηγικές μάθησης οι οποίες αναπτύσσονται στη Α' τάξη.

Το 'Stepping Ahead 1' αναμένεται να χρησιμοποιηθεί από εκπαιδευτικούς και μαθητές περί τα τέλη Ιανουαρίου/αρχές Φεβρουαρίου μετά την ολοκλήρωση του Starter Book 1. Το 'Stepping Ahead 1' συνεχίζει στη βάση της ίδιας φιλοσοφίας και της ίδιας μεθοδολογίας όπως και το Starter Book A. Ως εκ τούτου, δίνεται μεγάλη σημασία στην αφήγηση παραμυθιών, τα οποία προσφέρουν πρόσβαση σε αυθεντικά ακούσματα ξένης γλώσσας, βοηθούν στην εκμάθηση λεξιλογίου και αναπτύσσουν δεξιότητες ακρόασης και σημαντικές στρατηγικές μάθησης. Οι ενότητες του Stepping Ahead 1 στην πλειονότητά τους είναι κτισμένες γύρω από προσεκτικά επιλεγμένα παραμύθια με λογοτεχνική και πολιτιστική αξία. Τα παραμύθια αυτά έχουν ήδη αποσταλεί στα σχολεία και είναι τα εξής:

Επιπρόσθετα Παραμύθια για την Α' τάξη

- Little beauty
- Ketchup on your cornflakes
- Go away big, green monster
- The wrong book

Βιβλίο δραστηριοτήτων/-Διδακτικό εγχειρίδιο για την Β' τάξη: Stepping Ahead 2

Το εγχειρίδιο αυτό είναι συνέχεια του «Friends Starter Book B», δηλαδή θα χρησιμοποιηθεί από τους μαθητές της Β' τάξης όταν ολοκληρώσουν τις εργασίες του Starter Book B.

Το βιβλίο μαθητή συνοδεύεται από τον οδηγό του εκπαιδευτικού και συμπληρωματικό υλικό για τον εκπαιδευτικό, τα οποία βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα <http://www.schools.ac.cy/klimakio/Themata/anglika/index.html> .

Το 'Stepping Ahead 2' ετοιμάστηκε λόγω της αλλαγής του Ωρολογίου Προγράμματος και την αύξηση των περιόδων διδασκαλίας Αγγλικών στη Β' τάξη και έχει ήδη εφαρμοστεί πιλοτικά στα σχολεία. Το εγχειρίδιο και το υλικό βοηθούν εκπαιδευτικούς και μαθητές να επιτύχουν τους αναθεωρημένους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας.

Συγκεκριμένα, οι μαθητές εμπεδώνουν την αναγνώριση των γραμμάτων του αγγλικού αλφαβήτου που γίνεται μέσα από το Alphabet Book και προχωρούν σε αναγνώριση φωνημάτων, αποκωδικοποίηση λέξεων, αναγνώριση λέξεων και πολύ απλών προτάσεων. Τα παιδιά εμπλουτίζουν, επίσης, το λεξιλόγιό τους με νέες θεματικές ενότητες, ενώ δίνονται περισσότερες ευκαιρίες για εμπέδωση λεξιλογίου που διδάχθηκε μέσω του Starter Book B. Γίνεται, επίσης, εμπέδωση βασικών γλωσσικών δομών, διδασκαλία νέων γλωσσικών στοιχείων, ενώ εμπλουτίζονται τα ακούσματα των παιδιών και ενισχύονται οι στρατηγικές μάθησης οι οποίες αναπτύσσονται στη Β' τάξη.

Η εφαρμογή των ενοτήτων του Stepping Ahead 2 είναι, ως εκ τούτου, πολύ σημαντική, καθώς ενισχύει τα πρώτα στάδια γραφής και ανάγνωσης στη ξένη γλώσσα και προετοιμάζει για ομαλή συνέχεια στη Γ' τάξη.

Το Stepping Ahead 2 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί από εκπαιδευτικούς και μαθητές περί τα τέλη Ιανουαρίου/αρχές Φεβρουαρίου μετά την ολοκλήρωση του Starter Book 2 και του Alphabet Book. Το Stepping Ahead 2 συνεχίζει στη βάση της ίδιας φιλοσοφίας και της ίδιας μεθοδολογίας όπως και το Starter Book B. Ως εκ τούτου, δίνεται μεγάλη σημασία στην αφήγηση παραμυθιών τα οποία προσφέρουν αυθεντικά ακούσματα ξένης γλώσσας, βοηθούν στην εκμάθηση λεξιλογίου και αναπτύσσουν δεξιότητες ακρόασης και σημαντικές στρατηγικές μάθησης. Οι ενότητες του Stepping Ahead 2 στην πλειονότητα τους είναι κτισμένες γύρω από προσεκτικά επιλεγμένα παραμύθια με λογοτεχνική και πολιτιστική αξία. Τα παραμύθια αυτά έχουν ήδη αποσταλεί στα σχολεία και είναι τα εξής:

Επιπρόσθετα παραμύθια για τη Β τάξη

- Dr Seuss's A B C
- Today is Monday
- Shark in the park
- Winnie the witch

2.Επιπρόσθετο Υλικό

Εκτός του πιο πάνω νέου υλικού, τα σχολεία ενισχύονται φέτος με:

- σειρές flashcards για τις Α' και Β' τάξεις (ανατύπωση)
- audio CD για τη Δ' τάξη (ανατύπωση)

Επίσης, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς αναμένεται να αποσταλεί στα σχολεία το παραμύθι 'The enormous turnip' όπως και επιπρόσθετα CDs για στήριξη των εκπαιδευτικών.

Όλο το πιο πάνω υλικό, θα πρέπει να καταγραφεί στην περιουσία του σχολείου και να παραμείνει για φύλαξη στη Βιβλιοθήκη του Δασκάλου.

Υπενθυμίζουμε ότι στα σχολεία υπάρχει ήδη πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό που αποστάληκε τις περασμένες χρονιές (storybooks, CDs, βιβλία εκπαιδευτικού).

Το υλικό αυτό **δεν** θα αποσταλεί ξανά. Παρακαλείστε, αξιοποιώντας τον επισυναπτόμενο κατάλογο υλικού, να επιβεβαιώσετε ότι όλο το υλικό υπάρχει στο σχολείο σας. Σε περίπτωση έλλειψης υλικού είναι **απαραίτητο** το σχολείο να το προμηθευτεί άμεσα, για να μη δυσχεραίνεται η διδασκαλία των σχετικών διδακτικών ενοτήτων. Πληροφορείστε, επίσης, πως τα παραμύθια (storybooks) αποτελούν **απαραίτητο** στοιχείο της προσέγγισης και της φιλοσοφίας του Αναλυτικού Προγράμματος των Αγγλικών και η έλλειψή τους θα μειώσει σημαντικά την αποτελεσματικότητά του.

Όλο το εκπαιδευτικό υλικό (storybooks, teacher's books, CDs κτλ) πρέπει να είναι καταγεγραμμένο στην περιουσία του σχολείου και να παραμένει για φύλαξη στη Βιβλιοθήκη του Δασκάλου.

Συστήνεται οι Διευθύνσεις των Σχολείων να μεριμνήσουν όπως τα σχολεία αποκτήσουν επιπλέον σειρές των παραμυθιών (storybooks), έτσι ώστε να μην δημιουργείται πρόβλημα, αν κάποιο βιβλίο χαθεί ή τύχει δανεισμού από κάποιον εκπαιδευτικό ή χρειαστεί να χρησιμοποιηθεί συγχρόνως από δύο ή περισσότερους εκπαιδευτικούς.

Όσον αφορά στα CDs, παρακαλείστε όπως φτιάχνετε αντίτυπα που να φυλάγονται στο σχολείο ή/και στους σχολικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές, έτσι ώστε αυτά να υπάρχουν για χρήση σε περίπτωση βλάβης ή απώλειας των πρωτοτύπων.

Γ. Εισηγήσεις για μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του μαθήματος

1. Το μάθημα των Αγγλικών ως μέρος της σχολικής ζωής των μαθητών/τριών

Το μάθημα των Αγγλικών είναι μέρος της σχολικής ζωής των μαθητών/τριών και είναι σημαντικό να βιώνεται με αυτό τον τρόπο κατά τη διάρκεια της σχολικής ημέρας ή κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων του σχολείου. Ενδεικτικές δραστηριότητες που βοηθούν προς αυτή την κατεύθυνση είναι:

- Η παρουσίαση επιτευγμάτων των παιδιών (π.χ. ένα τραγούδι, μια απλή δραματοποίηση) σε μια σχολική συγκέντρωση.
- Η παρουσίαση δραστηριοτήτων σε γιορτές του σχολείου (π.χ. ένα Χριστουγεννιάτικο τραγούδι, ένα περιβαλλοντικό τραγούδι, σλόγκαν ή ποιήματα σχετικά με συγκεκριμένη γιορτή κτλ.).
- Η αξιοποίηση δραστηριοτήτων και προγραμμάτων όπως Erasmus+ και etwinning, καθώς και εορτασμών, όπως για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών, για χρήση της ξένης γλώσσας και καλλιέργεια θετικών στάσεων προς τις ξένες γλώσσες γενικότερα.
- Η οργάνωση δραστηριοτήτων στην αγγλική γλώσσα στα πλαίσια επίτευξης συγκεκριμένων στόχων του σχολείου όπως, για παράδειγμα, της φιλιαναγνωσίας, της ειρηνικής συνύπαρξης, περιβαλλοντικών στόχων, κτλ.
- Η ανάρτηση των εργασιών των παιδιών στις αίθουσες διδασκαλίας καθώς και σε κεντρικούς, κοινόχρηστους χώρους ή στην ιστοσελίδα του σχολείου.
- Η χρήση μικρών τραγουδιών ή παιγνιδιών για ξεκούραση των παιδιών κατά τη διάρκεια άλλων μαθημάτων.
- Η σύνδεση του μαθήματος διαθεματικά με διάφορα θέματα του ΑΠ όπου αυτό προσφέρεται.

Μέσα στα πλαίσια της παρουσίασης των επιτευγμάτων των παιδιών, δράσεις όπως αυτές που αναφέρονται πιο πάνω μπορούν να αναρτηθούν και στην ιστοσελίδα των σχολείων (**δεδομένου ότι έχουν εξασφαλιστεί οι σχετικές άδειες από τους γονείς όπου αυτό χρειάζεται**). Εάν ενδιαφέρεστε, μπορείτε να αποστείλετε υλικό και για την ιστοσελίδα του Υπουργείου επικοινωνώντας με την κατά τόπο σύμβουλο.

2. Χρήση της ξένης γλώσσας

Είναι σημαντικό να χρησιμοποιείται όσο το δυνατό περισσότερο η ξένη γλώσσα κατά τη διάρκεια του μαθήματος, έτσι ώστε να δημιουργείται ένα περιβάλλον ξένης γλώσσας, το οποίο να επιτρέπει στο παιδί να αποκτήσει ακούσματα και να καλλιεργήσει δεξιότητες επικοινωνίας. Η επαφή με τη γλώσσα είναι πολύ σημαντική και ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες επιτυχίας στα προγράμματα ξένης γλώσσας. Συνεπώς, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να μην χάνονται μαθήματα και να αξιοποιείται στο μέγιστο ο διδακτικός χρόνος που έχει δοθεί στο μάθημα των Αγγλικών.

3. Δανειστική βιβλιοθήκη για Ε' και ΣΤ' τάξη

Για τους μαθητές ΣΤ' αλλά και Ε' τάξης εισηγούμαστε όπως δημιουργηθούν δανειστικές βιβλιοθήκες με Αγγλικά βιβλία, έτσι ώστε να ενισχυθεί η επαφή των μαθητών με τον γραπτό λόγο.

Για τη δημιουργία δανειστικής βιβλιοθήκης η επιλογή των βιβλίων είναι καθοριστικής σημασίας. Καλείστε όπως επικοινωνήσετε με τους κατά τόπους συμβούλους Αγγλικών για την όσο το δυνατό καλύτερη επιλογή βιβλίων αλλά και για εισηγήσεις για την καλύτερη εφαρμογή της λειτουργίας μιας δανειστικής βιβλιοθήκης στο μάθημα των Αγγλικών.

4. Ο ρόλος του συντονιστή δασκάλου

Για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του μαθήματος καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει ο συντονιστής του μαθήματος σε κάθε σχολείο. Στα καθήκοντα του συντονιστή περιλαμβάνονται:

- ο έλεγχος του εκπαιδευτικού υλικού,
- ο γενικός συντονισμός της προόδου του μαθήματος στο σχολείο,
- η ενημέρωση των συναδέλφων για εγκυκλίους, επιμορφώσεις και ανακοινώσεις,
- ο συντονισμός πιθανών εκδηλώσεων (παρουσιάσεις σε συγκεντρώσεις, θεατρική παράσταση, πινακίδες κτλ.).

Δ. Η προσέγγιση CLIL

Η προσέγγιση αναφέρεται στη συνδυασμένη διδασκαλία περιεχομένου και ξένης γλώσσας. Είναι μια προσέγγιση η οποία προωθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή λόγω των πολλών ωφελημάτων που μπορεί να προσφέρει στα παιδιά.

Από πέρσι λειτουργεί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού *Συντονιστικό Κέντρο CLIL* το οποίο εργάζεται για την ενίσχυση και την στήριξη της εφαρμογής της προσέγγισης. Εκπαιδευτικοί και σχολεία που ενδιαφέρονται να εφαρμόσουν την προσέγγιση CLIL, μπορούν να επικοινωνήσουν με το Κέντρο στην ηλεκτρονική διεύθυνση clilcentre@schools.ac.cy.

Η εφαρμογή της προσέγγισης προαπαιτεί εξειδικευμένη επιμόρφωση. Ευκαιρίες για επιμόρφωση προσφέρονται μέσω του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου σε συνεργασία με το Συντονιστικό Κέντρο CLIL, ενώ για εκπαιδευτικούς που εφαρμόζουν την προσέγγιση για πρώτη φορά προσφέρεται στήριξη και καθοδήγηση από σχολικούς συμβούλους.

Ε. Το μάθημα των Αγγλικών σε Διδιδάσκαλα και Τριδιδάσκαλα σχολεία

Στα μικρά σχολεία με συμπλέγματα το μάθημα θα καθορίζεται στο ωρολόγιο πρόγραμμα να γίνεται με την παρουσία και των δυο συμπλεγματοποιημένων τάξεων στην αίθουσα έτσι ώστε την ώρα του μαθήματος. Δηλαδή, όταν μια τάξη έχει μάθημα Αγγλικών (π.χ. Ε' τάξη 1 περίοδος Αγγλικών), η τάξη με την οποία πλησιάζει περισσότερο η ύλη να παρευρίσκεται στην αίθουσα για σιωπηρές εργασίες, π.χ. Α' – Β' τάξεις, Γ' – Δ' τάξεις, Ε' – ΣΤ' τάξεις.

Με αυτό τον τρόπο αυξάνεται ο χρόνος επαφής των παιδιών με την ξένη γλώσσα καθώς μπορούν να συμμετέχουν στο μάθημα με διάφορους τρόπους, όπως π.χ. με:

- γραπτή εργασία με εποπτεία από τον εκπαιδευτικό
- εργασίες τύπου πρότζεκτ με εποπτεία από τον εκπαιδευτικό
- επαφή των παιδιών με στοιχεία της γλώσσας από την προηγούμενη χρονιά για τα οποία χρειάζονται περισσότερη στήριξη ή με στοιχεία της γλώσσας τα οποία διδάσκονται πρώτη φορά ενώ η άλλη τάξη ξανασυναντά και εμπειδώνει
- συμμετοχή σε κοινές δραστηριότητες με τα υπόλοιπα παιδιά (π.χ. αφήγηση παραμυθιού, παιγνίδια, τραγούδια κτλ.), οι οποίες προσφέρουν καινούρια γνώση και δεξιότητες ή εμπειδώνουν γλωσσικά στοιχεία και δεξιότητες τις οποίες ήδη διδάχτηκαν τα παιδιά.

Στ. Σχολικοί Σύμβουλοι για το μάθημα των Αγγλικών

Μπορείτε να επικοινωνείτε με τους Σχολικούς Συμβούλους για τα Αγγλικά στις πιο κάτω ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

Λευκωσία	aneocleous@schools.ac.cy
Λεμεσός	itemete@schools.ac.cy
Πάφος	dgermanou@schools.ac.cy
Λάρνακα-Αμμόχωστος	lmavrogeni@schools.ac.cy

Η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης και η Ομάδα Εργασίας για τα Αγγλικά είναι πάντα στη διάθεση των σχολείων για οποιαδήποτε βοήθεια χρειάζονται στην προσπάθειά τους για αποτελεσματική εφαρμογή του ΑΠ και την προσφορά υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης για την εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας.

(Χρίστος Χατζηαθανασίου)
Διευθυντής
Δημοτικής Εκπαίδευσης